

CAMERA DE CONTURI A JUDEȚULUI GORJ

RAPORT PRIVIND FINANȚELE PUBLICE LOCALE PE ANUL 2008 la nivelul județului Gorj

I. Structura și execuția bugetului pe ansamblul județului pe anul 2008 (mii lei)

Nr. crt.	Bugete	Venituri (încasări)	Cheltuieli (plăți)	Excedent/ Deficit
1	Bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București, județelor și municipiului București	729.174	712.869	16.305
2	Bugetele instituțiilor publice finanțate din venituri proprii și subvenții din bugetele locale	16.872	16.806	66
3	Bugetele instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii	45.179	43.604	1.575
4	Bugetele împrumuturilor externe și interne	0	33.151	- 33.151
5	Bugetele fondurilor externe nerambursabile	15.744	16.066	- 322
6	Veniturile și cheltuielile evidențiate în afara bugetului local	18.787	27.574	- 8787

II. Execuția sintetică a veniturilor și cheltuielilor bugetelor locale pe anul 2008

Prevederile bugetare anuale definitive privind veniturile bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și bugetului propriu al județului pe anul 2008 de 854.090 mii lei, s-au realizat în procent de 85,37 %, respectiv 729.174 mii lei, din care: la comune 289.539 mii lei, la orașe 101.427 mii lei, la municipii 188.838 mii lei, la bugetul propriu al Consiliului județean 149.370 mii lei.

Cheltuielile (plățile) aceluiași bugete locale s-au efectuat în procent de 83,47 % din prevederile aprobate pentru anul 2008, respectiv în sumă de 712.869 mii lei, din care: din bugetele comunelor 277.137 mii lei, din bugetele orașelor 98.398 mii lei, din bugetele municipiilor 189.210 mii lei și din bugetul propriu al județului 148.124 mii lei.

1. Veniturile bugetelor locale (mii lei)

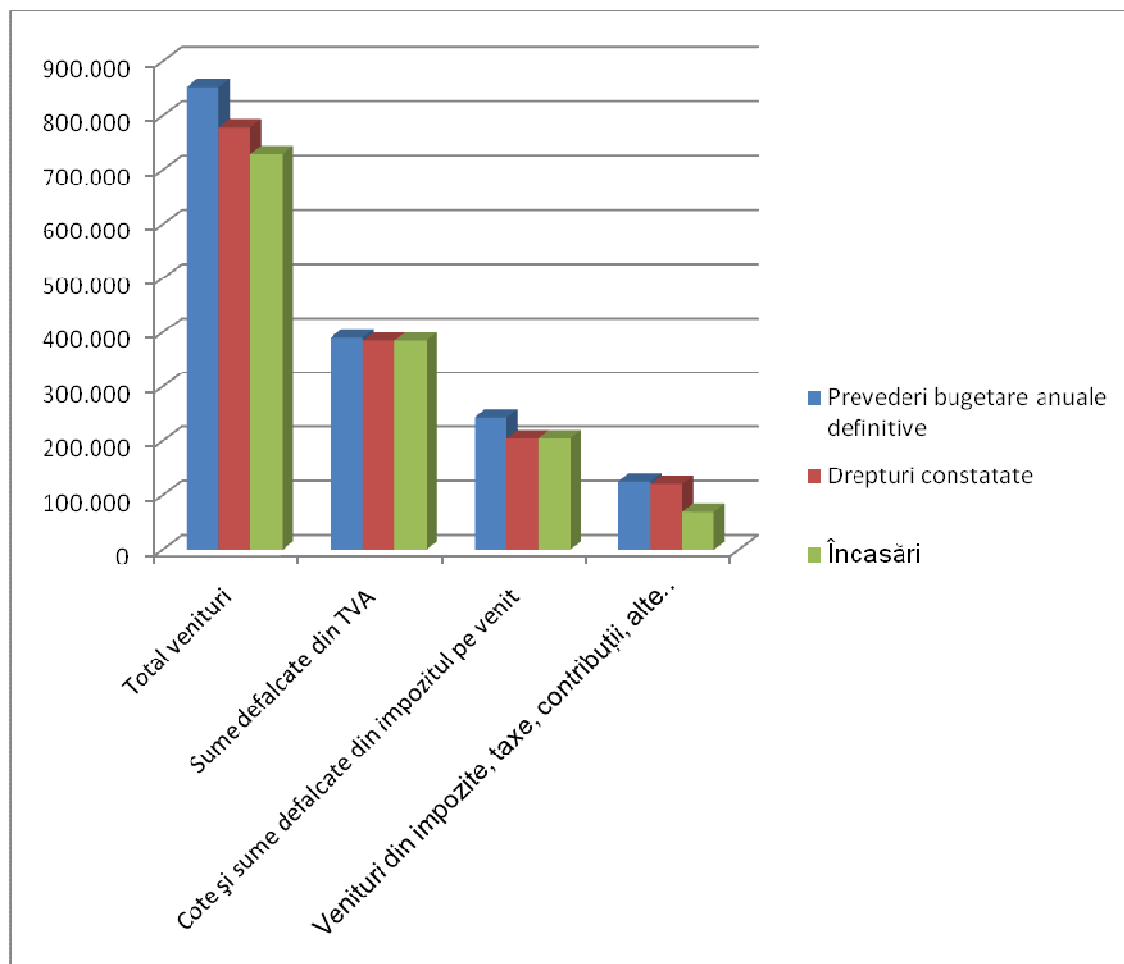
Nr. crt.	Categoriile de venituri	Prevederi bugetare anuale definitive	Drepturi constatate	Încasări	% din prevederi
1	Venituri din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri	124.935	120.781	70.583	56,50
2	Cote și sume defalcate din impozitul pe venit	244.258	204.782	204.782	83,84
3	Sume defalcate din taxa pe valoare adăugată	390.463	385.179	385.179	98,65
4	Subvenții primite de la bugetul de stat și de la alte bugete	94.434	68.630	68.630	72,68
	TOTAL VENITURI	854.090	779.372	729.174	85,37

2. Cheltuielile bugetelor locale (mii lei)

Nr. crt.	Categoriile de cheltuieli	Prevederi bugetare anuale definitive	Angajamente bugetare	Plăți efectuate	% din prevederi
1	Cheltuieli de personal	334.930	334.642	324.818	96,98
2	Bunuri și servicii	215.379	212.844	173.208	80,42
3	Subvenții	7.245	7.245	4.861	67,09
4	Transferuri	22.094	21.571	19.154	86,69
5	Cheltuieli de capital	189.773	183.263	120.104	63,29
6	Dobânzi	5.778	5.764	4.278	74,03
7	Operațiuni financiare	1.526	1.501	1.112	72,88
8	Fonduri de rezervă	2.776	2.766	0	0
9	Asistență socială	69.389	67.862	60.642	87,39
10	Alte cheltuieli	5.907	5.789	5.362	90,77
11	Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	- 707	- 670	- 670	0
	TOTAL CHELTUIELI	854.090	842.577	712.869	83,47

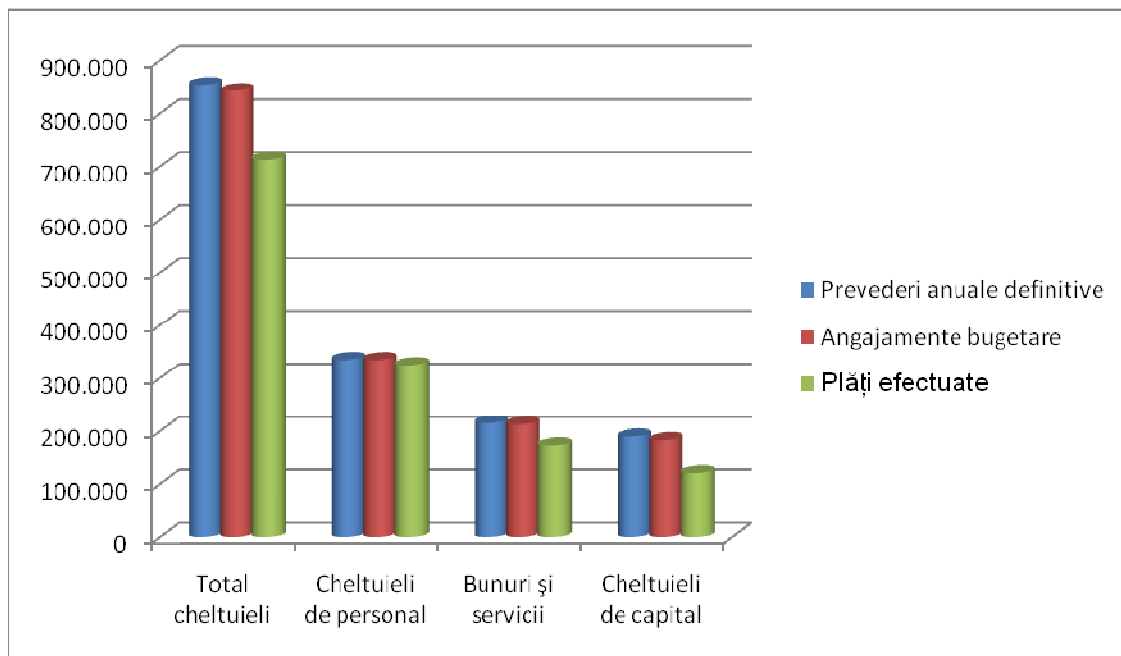
Ponderea cea mai mare în realizarea veniturilor pe total județ o reprezintă: sumele defalcate din taxa pe valoare adăugată pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, respectiv județului – 52,8 %, cotele și sumele defalcate din impozitul pe venit – 28,1 %, veniturile încasate din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte și alte venituri reprezentând doar 9,7 % din totalul veniturilor realizate.

Grafic - Execuția veniturilor pe ansamblul bugetelor locale și pe categorii importante de venituri

În totalul cheltuielilor efectuate, o pondere mare au cheltuielile de personal – 45,6 %, în timp ce alte categorii importante de cheltuieli cum sunt cele de capital și cele pentru bunuri și servicii, înregistrează procente de realizare mult mai mici, respectiv 16,8 % și 24,3 %.

Grafic – Execuția cheltuielilor pe ansamblul bugetelor locale și pe categorii de cheltuieli

III. Prezentarea rezultatelor activității camerei de conturi desfășurate la nivelul județului

1. Informații relevante cu privire la rezultatele activității camerei de conturi

Nr. crt.		Total	din care:		
			Audit financiar	Acțiuni de control	Audit de performanță
1	Acțiuni desfășurate la nivelul județului	24	17	6	1
2	Certificate de conformitate	1	1	-	-
3	Acte întocmite pentru acțiunile finalizate	32	17	6	9
4	Decizii emise	19	15	-	4
5	Decizii contestate	8	5	-	3
6	Măsuri dispuse prin decizii	90	83	-	7

2. Categoriile de entități verificate la nivelul județului

Nr. crt.	Categoriile de entități verificate	Entități existente	Entități verificate	%
1	Ordonatori de credite la nivelul județului, din care:	116	24	14,65
1.1.	ordonatori principali de credite, din care:	71	23	32,4
	-	1	1	100
	- Consilii județene	2	1	50
	- Primării municipale	7	2	28,6
	- Primării orașenești	61	19	31,1
	- Primării comunale			
1.2.	ordonatori secundari de credite	2	0	0
1.3.	ordonatori terțiari de credite	43	1	0,02
2	Regii autonome de interes local	0	0	0
3	Societăți comerciale de interes local	5	0	0
	TOTAL GENERAL	121	24	19,8

Potrivit Programului de activitate al Camerei de Conturi Gorj pe anul 2009, aprobat prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 2/2009 s-au efectuat la 24 entități (23 ordonatori principali de credite și unul terțiar) un număr de 24 acțiuni, finalizate până la sfârșitul anului 2009, din care: 17 misiuni de audit financiar asupra conturilor anuale de execuție bugetară și a bilanțurilor contabile încheiate pentru anul 2008, o misiune de audit al performanței și 6 acțiuni de control.

În urma efectuării acestor acțiuni s-a acordat un singur certificat de conformitate (un procent de certificare de 5,9 %), s-au emis un număr de 19 decizii prin care s-au dispus un număr de 90 măsuri pentru înlăturarea abaterilor și deficiențelor constatate.

IV.Principalele constatări rezultate din acțiunile de audit/control desfășurate la nivelul județului

1. Structura și valoarea abaterilor constatate (mii lei)

Nr. crt.	Categorii	Estimări venituri/prejudicii	Accesorii	Total venituri/prejudicii	Sume încasate/recuperate	% Recuperate
1	Venituri suplimentare	1.203,7	325,3	1.529,0	119,5	7,8
2	Prejudicii estimate	2.131	0,3	2.131,3	1.724,5	80,9
	Total sume	3.334,7	325,3	3.660,3	1.844,5	50,4

2. Abateri generatoare de venituri suplimentare

Cu ocazia efectuării acțiunilor de audit financiar a fost scoasă în evidență existența unor abateri privind nestabilirea, neevidențierea și neîncasarea în cuantumul și la termenele prevăzute de lege a unor venituri bugetare, fiind identificate venituri suplimentare în sumă totală de 1529 mii lei, din care au fost recuperate operativ 7,8 %, după cum se exemplifică:

- **Direcția Publică de venituri Târgu-Jiu** nu a calculat, nu a înregistrat în contabilitate și nu a urmărit încasarea unor penalități în valoare de 266 mii lei, aferente unui debit neîncasat de 534 mii lei provenit din vânzarea unor active și nu a luat măsuri pentru valorificarea sechestrelor instituite asupra bunurilor mobile și imobile în vederea încasării prin această procedură a unor obligații restante în sumă de 225 mii lei. Din aceste obligații restante aflate în procedură de execuție silită prin instituirea de sechestre, în timpul auditului s-au încasat 42,3 mii lei;

- **Primăria Municipiului Târgu-Jiu** nu a facturat, nu a înregistrat în evidența contabilă și nu a urmărit încasarea unor creanțe în valoare de 34,2 mii lei provenite din vânzarea unor locuințe, pentru care s-au calculat majorări de întârziere în sumă de 15,4 mii lei. De asemenea, a menținut în evidență creditorii prescriși în sumă de 83,3 mii lei, fără să ia măsuri de analizare a acestora și de virare la buget a sumelor prescrise, lucru ce s-a realizat în timpul auditului;

- **Primăria orașului Rovinari** nu a înregistrat o parte din venituri, nu a calculat și nu a înregistrat penalitățile cuvenite și ca urmare nu a urmărit încasarea acestor venituri în sumă totală de 16 mii lei, provenind din vânzarea unor materiale rezultate din dezmembrarea unor active fixe;

- **Primăria comunei Alimpești** nu a calculat, înregistrat și urmărit încasarea unor majorări de întârziere în sumă de 29,4 mii lei pentru neplata la termenele legale a obligațiilor bugetare;

- Nevirarea unor venituri la bugetul de stat provenite din regularizări cu acesta în limita alocațiilor bugetare primite și neutilizate până la sfârșitul anului 2008, nerespectându-se prevederile O.U.G. nr. 223/2008, de către primăriile comunelor **Drăgulești** (450 mii lei), **Scoarța** (365,3 mii lei) și **Turcinești** (235 mii lei).

Entitățile la care s-au constatat astfel de abateri și veniturile bugetare suplimentare identificate la acestea sunt redată în situația anexă nr.1.

3. Abateri generatoare de prejudicii

Misiunile de audit financiar asupra conturilor de execuție ale bugetelor locale au pus în evidență existența unor abateri de la normele legale referitoare la efectuarea cheltuielilor din fondurile publice, care au avut drept consecință crearea unor prejudicii totale însumând 2.131,3 mii lei, din acestea fiind recuperată operativ suma de 1.724,5 mii lei, reprezentând 80,9% din prejudiciile constatate.

Din totalul plăților nelegale, cele mai semnificative abateri constatate ca fiind generatoare de prejudicii sunt:

a) **Plăți peste normele, cotele sau baremurile legale aprobate**, constatate la 4 ordonatori principali de credite, însumând 1.222,3 mii lei și care au fost determinate de acceptarea la plată a unor situații de lucrări sau servicii care au cuprins cote și tarife mai mari decât cele stabilite prin ofertă și contractele încheiate, exemplificându-se:

- **Primăria Municipiului Târgu Jiu** care a acceptat și decontat facturi privind colectarea de deșeuri menajere cu tarife mai mari decât cele prevăzute în contract, respectiv 12,642 euro/mc în loc de 1,439 euro/m, efectuând astfel plăți nelegale la cap. 74.02 „Protecția mediului” în sumă totală de 988,5 mii lei. Prestatorul și-a însușit diferențele stabilite de entitate ca urmare auditului financiar efectuat, prejudiciul fiind recuperat în totalitate în mod operativ.

Tot prin acceptarea la plată și decontarea unor cote de cheltuieli la manoperă și a unor prețuri unitare la materiale mai mari decât cele înscrise în ofertele privind realizarea unor obiective de investiții, a creat un prejudiciu de 5,8 mii lei. Acesta s-a recuperat în timpul auditului.

De asemenea, a plătit valoarea unor produse folosite pentru extinderea sistemului de iluminat public ornamental festiv al municipiului Târgu Jiu, la un curs

de schimb mai mare decât cel prevăzut în contract, efectuând plăți nelegale la cap. 70.02 „Locuințe, servicii și dezvoltare” în sumă totală de 51,6 mii lei, care au fost recuperate de la furnizor în timpul desfășurării misiunii de audit financiar;

- **Primăria comunei Alimpești** a acceptat la plată și a decontat situații de lucrări care au cuprins prețuri la materiale mai mari decât cele stabilite prin ofertă și contractele încheiate, producând un prejudiciu în bugetul local în sumă de 165,5 mii lei care a fost recuperat în timpul auditului.

Plăți peste normele legale s-au constatat și la primăriile comunelor **Padeș** (5 mii lei) și **Prigoria** (5,9 mii lei).

b) Cheltuieli neprevăzute de legislația în vigoare în sumă de 245,4 mii lei au fost constatate la 7 ordonatori principali de credite, acestea constând în principal în acordarea de salarii, indemnizații, ajutoare, premii și sporuri, alte drepturi necuvenite, marea majoritate a abaterilor fiind determinate de interpretarea necorespunzătoare a prevederilor Legii nr.130/1996, ceea ce a avut drept consecință înscrierea în contractele colective de muncă a unor drepturi fără temei legal și suportarea din bugetele locale a sumelor necesare pentru plata acestora, dar și acordarea unor drepturi necuvenite prin dispoziții ale ordonatorilor de credite, din care exemplificăm: primăriile comunelor **Alimpești** (63,7 mii lei), **Mușetești** (85,3 mii lei), **Bălănești** (27,7 mii lei), **Runcu** (14,0 mii lei), **Crasna** (13,8 mii lei), **Negomir** (13,3 mii lei) și **Primăria orașului Rovinari** (27,5 mii lei) care a încheiat contracte de asigurări privind asigurarea de răspundere civilă pentru un număr de 11 angajați din cadrul primăriei, inclusiv pentru primar și administratorul public, fără să existe temei legal în acest sens, primele de asigurări fiind plătite din bugetul local.

c) Alte abateri privind nerespectarea reglementărilor legale în efectuarea cheltuielilor în sumă de 500,6 mii lei la un număr de 5 ordonatori principali de credite, semnificative fiind plățile nelegale pentru lucrări de reparații sau investiții neefectuate sau supraevaluate . Abaterile s-au constatat la: **Primăria orașului Rovinari** (355,4 mii lei) și primăriile comunale **Prigoria** (91,2 mii lei), **Țânțăreni** (27 mii lei), **Padeș** (23,8 mii lei) și **Runcu** (3,2 mii lei).

d) Plăți efectuate cu schimbarea destinației în sumă de 3,8 mii lei s-au constatat la **Primăria comunei Mușetești** care a plătit, în mod nelegal, stimulente persoanelor cu atribuții în încasarea obligațiilor fiscale din creditele alocate pentru cheltuieli de personal, în loc să constituie, potrivit legii, fond de stimulente din sumele încasate.

e) Alte cheltuieli nelegale în sumă de 123 mii lei s-au constatat la 6 entități, prejudicii mai mari înregistrându-se la **Primăria Municipiului Târgu-Jiu** (80,3 mii lei), **Primăria comunei Stejari** (16,6 mii lei), **Primăria orașului Rovinari** (14,6 mii lei).

Detalierea prejudiciilor rezultate din cuantificarea abaterilor constatate pe unități administrativ-teritoriale este redată în anexa nr.2.

4. Abateri care nu au determinat producerea de prejudicii

Cu ocazia acțiunilor de audit/control efectuate în anul 2009 privind exercițiul bugetar al anului 2008, s-a constatat un număr de 130 de cazuri de abateri financiar-contabile referitoare la calitatea conturilor de execuție bugetară și de nerespectare a prevederilor legale cu privire la administrarea patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale cuantificate la o valoare de 146.650 mii lei care au fost remediate în timpul misiunilor de audit și controalelor efectuate iar pentru un număr de 82 de cazuri de nereguli cu o valoare estimată de 76.471,5 mii lei, s-au dispus prin decizii măsuri pentru înlăturarea acestora. În același timp, s-au aplicat, potrivit legii un număr de 5 amenzi contravenționale în valoare de 2,5 mii lei.

Dintre ce le mai semnificative abateri, exemplificăm următoarele:

a) **Efectuarea de înregistrări eronate în evidența contabilă** (ex.: primăriile comunelor **Borăscu, Mușetești, Negomir, Runcu**);

b) **Neconcordanțe între datele din contabilitate și cele din situațiile financiare** (ex.: primăriile comunelor **Alimpești, Borăscu, Mușetești, Padeș, Runcu**);

c) **Neînregistrarea în contabilitate a operațiunilor de intrare sau ieșire a unor bunuri din patrimoniu** (ex. : primăriile comunelor **Negomir, Runcu**);

d) **Efectuarea inventarierii anuale a patrimoniului prin nerespectarea în totalitate a prevederilor legale** (ex. : **Primăria municipiului Târgu-Jiu**, primăriile comunelor **Vladimir, Runcu, Padeș, Negomir, Borăscu, Mușetești, Alimpești, Prigoria**);

e) **Necalcularea și neînregistrarea amortizării activelor fixe** (ex. : primăriile comunelor **Borăscu, Negomir, Runcu, Vladimir, Prigoria**);

f) **Nerespectarea reglementărilor legale referitoare la achiziții publice** (ex. : **Primăria orașului Rovinari**, primăriile comunelor **Vladimir, Mușetești, Prigoria**).

Au mai fost efectuate și alte constatări cu privire la calitatea conturilor de execuție bugetară, la legalitatea, realitatea și exactitatea evidențelor contabile și a bilanțurilor contabile, fiind luate măsurile corespunzătoare pentru înlăturarea neregulilor.

a) **Concluzii și recomandări**

Din cele prezentate și din evaluările făcute de Camera de Conturi Gorj în legătură cu sistemele de management, auditul public intern și controlul intern, a fost pus în evidență faptul, că în multe cazuri, autoritățile publice locale nu au întreprins toate măsurile necesare să asigure gestionarea în condiții de legalitate, regularitate și eficiență a bugetelor locale, administrarea patrimoniului comunităților locale, precum și exercitarea la un nivel corespunzător a atribuțiilor pe linia protejării fondurilor publice împotriva pierderilor datorate erorii, risipei sau fraudei.

Principale recomandări:

- Efectuarea de către consiliile locale a unor analize trimestriale a gradului de colectare a veniturilor provenite din impozite, taxe și alte venituri locale și a cauzelor care au condus la nivelul respective de colectare, care de regulă este scăzut;
- Stabilirea de către autoritățile publice locale în mod cât mai realist, obiectiv și efficient a acțiunilor, obiectivelor și serviciilor ce pot fi finanțate într-un an bugetar, având în vedere baza legală a cheltuielilor, destinația acestora, nivelul prețurilor și tarifelor, precum și alte elemente specific execuției bugetare;
- Aplicarea sistemului de finanțare a cheltuielilor publice prin alocarea fondurilor pe programe, obiective și proiecte pentru a facilita urmărirea judicioasă a performanței utilizării fondurilor publice;
- Monitorizarea permanent și cu responsabilitate a stadiului realizării lucrărilor și încadrarea acestora în graficul de execuție, precum și din punct de vedere al calității lucrărilor executate;
- Decontarea lucrărilor executate pe baza situațiilor de lucrări care să cuprindă consumurile reale de material, utilaje, transport și manoperă;
- Cuprinderea în programul de audit al compartimentului de audit public intern din cadrul consiliului județean și a unor acțiuni de audit având ca temă modul de alocare și de utilizare a fondurilor destinate pietruirii drumurilor comunale;
- Stabilirea în toate contractele încheiate cu executanții de lucrări a unor clauze privind calcularea de penalități de natură să-i responsabilizeze cu privire la respectarea termenelor de finalizare a lucrărilor;
- Organizarea unui compartiment intern specializat în atribuirea contractelor de achiziție publică, precum și cuprinderea personalului din acesta în procesul de instruire periodic, astfel încât să asigure creșterea eficienței, transparenței și competitivității achizițiilor publice;
- Dezvoltarea unor sisteme solide de control și audit public intern la nivelul tuturor unităților administrative-teritoriale și instituțiilor subordonate acestora, care pe lângă susținerea procesului managerial, să permită identificarea, dar, mai ales, prevenirea erorilor, omisiunilor și fraudelor;
- În vederea întocmirii situațiilor financiare anuale care trebuie să ofere o imagine fidelă a poziției financiare și a performanței unității pentru respectivul exercițiu financiar, se va efectua inventarierea generală a patrimoniului, pentru stabilirea stării acestuia, evaluarea lui corectă, adoptarea de măsuri de evidențiere, păstrare a integrității, utilizării și valorificării în scopul obținerii de venituri;
- Aprobarea contului de execuție bugetară de către consiliul local numai după o analiză aprofundată a legalității și calității acțiunilor finanțate din alocații bugetare, sub aspectul reflectării fidele a veniturilor și cheltuielilor realizate.